

Rodzaj dokumentu	Interpretacja indywidualna
Sygnatura	DFP-WPd-VIII.310.1.2025
Data	2025-07-17
Autor	Prezydent Miasta Łodzi
Temat	opłata skarbową od pełnomocnictw składanych syndykowi lub doradcy restrukturyzacyjnemu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Krajowy Rejestr Zadłużonych
Słowa kluczowe	opłata skarbową

INTERPRETACJA INDYWIDUALNA

Prezydent Miasta Łodzi działając na podstawie przepisu art. 14 j § 1 oraz 14 c ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja Podatkowa (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 111 ze zm.)

po rozpatrzeniu

wniosku z dnia 10.06.2024 r. (data wpływu 14.06.2024 r.), w sprawie wydania indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego w zakresie opłaty skarbowej, na podstawie wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (data wpływu 29.04.2025 r.)

postanawia

uznać, że stanowisko przedstawione we wniosku jest prawidłowe.

UZASADNIENIE

W dniu 14.06.2024 r. do Wydziału Finansowego w Departamencie Finansów Publicznych Urzędu Miasta Łodzi wpłynął wniosek o wydanie indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego w zakresie opłaty skarbowej od pełnomocnictw składanych syndykowi lub doradcy restrukturyzacyjnemu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego Krajowy Rejestr Zadłużonych. Za przedmiot żądanej interpretacji wskazano: art. 1 ust. 1 pkt 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz. u. z 2023 r., poz. 2111 – dalej jako: Ustawa o opłacie skarbowej), w zw. z art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z dnia 08.08.2023 r.) w zw. z art. 5 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572; dalej jako: Kodeks postępowania administracyjnego), art. 1, art. 2 oraz art. 3 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1691 z późn. zm.), dalej jako ustawa o komornikach z 2018 r.), art. 40, art. 157, art. 157¹, 216a ustawy z dnia 28.02.2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 794) wynikający z zaistniałego zdarzenia.

We wniosku został przedstawiony następujący opis zaistniałego zdarzenia:

Wnioskodawca jest osobą fizyczną - radcą prawnym, który działając jako profesjonalny pełnomocnik, podejmuje się reprezentowania podmiotu gospodarczego (dalej jako: klient) w sprawach związanych z windykacją przysługujących mu wierzytelności na etapie postępowania rozpoznawczego przed sądami powszechnymi, na etapie postępowania egzekucyjnego oraz na etapie postępowania upadłościowego. Podstawą działań podejmowanych w imieniu klienta przez Wnioskodawcę jest pełnomocnictwo udzielone przez klienta. W przypadku gdy właściwy sąd wyda postanowienie o ogłoszeniu upadłości osoby zadłużonej oraz wezwanie wierzycieli upadłego do zgłoszenia

wierzytelności syndykowi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia postanowienia o ogłoszeniu upadłości w Rejestrze, wnioskodawca, za pośrednictwem tegoż systemu (Krajowy Rejestr Zadłużonych, dalej: KRZ) występuje do syndyka lub doradcy restrukturyzacyjnego ze zgłoszeniem wierzytelności. Wraz ze zgłoszeniem wierzytelności Wnioskodawca przedkłada syndykowi pełnomocnictwo udzielone mu przez klienta do reprezentowania go w sprawie.

Wobec powyższego pytanie wnioskodawcy brzmi następująco:

Czy Wnioskodawca jako pełnomocnik zobowiązany jest do zapłaty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa składanego syndykowi lub doradcy restrukturyzacyjnemu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego KRZ?

Stanowisko Wnioskodawcy wraz z uzasadnieniem:

W ocenie Wnioskodawcy pełnomocnik nie jest zobowiązany do zapłaty opłaty skarbowej od składanego syndykowi lub doradcy restrukturyzacyjnemu pełnomocnictwa za pośrednictwem rejestru KRZ.

Wnioskodawca wskazuje, że zamknięty katalog czynności, które podlegają opłacie skarbowej, został zawarty w art. 1 Ustawy o opłacie skarbowej (dalej jako: UOS). Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, opłacie skarbowej podlega *złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury, albo jego odpisu, wypisu lub kopii:*

1. *w sprawie z zakresu administracji publicznej lub*
2. *w postępowaniu sądowym.*

Art. 5 UOS wskazuje, że obowiązek zapłaty opłaty skarbowej ciąży na osobach fizycznych, osobach prawnych i jednostkach organizacyjnych niemających osobowości prawnej, jeżeli skutek dokonanego przez nie zgłoszenia lub na ich wniosek dokonuje się czynności urzędowej, albo jeżeli na ich wniosek wydaje się zaświadczenie lub zezwolenie (pozwolenie, koncesję), a w przypadku złożenia dokumentu, o którym mowa w art. 1 ust. 1 pkt. 2 UOS (pełnomocnictwo) ustawy o opłacie skarbowej - na mocodawcy, pełnomocniku, przedsiębiorcy lub prokurencie.

Przywołany przepis art. 1 UOS nie stanowi jednak wyłącznej przesłanki dla określenia obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej. Istotne znaczenie ma również treść normy wynikającej z art. 6 ust 1. pkt 4 Ustawy o opłacie skarbowej, która określa moment powstania obowiązku zapłaty opłaty skarbowej. W myśl powołanego przepisu niniejszy obowiązek powstaje wyłącznie z *chwilą złożenia dokumentu pełnomocnictwa:*

1. *w organie administracji publicznej,*
2. *sądzie lub*
3. *podmiocie, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy tj. podmiocie innym niż organ administracji rządowej i samorządowej wykonującym zadania z zakresu administracji publicznej.*

W ocenie Wnioskodawcy nie ulega wątpliwości, iż zgłoszenie syndykowi wierzytelności dokonane za pośrednictwem KRZ nie jest czynnością dokonaną *stricte* przed sądem a ponadto syndyk nie jest organem administracji publicznej, sądem czy też podmiotem innym niż organ administracji rządowej i samorządowej wykonującym zadania z zakresu administracji publicznej.

1. Brak możliwości uznania syndyka za organ administracji publicznej lub podmiot inny niż organ administracji rządowej i samorządowej wykonujący zadania z zakresu administracji publicznej.

Na wstępie zaznaczyć należy, iż postępowanie z zakresu administracji publicznej, jak wynika z art. 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, regulowane jest przez przepisy procedury administracyjnej, postępowanie upadłościowe podlega zaś regulacji Kodeksu postępowania cywilnego.

Według jednego z poglądów postępowanie upadłościowe należy zaliczyć do postępowań wykonawczych (S. Włodyka, *Pojęcie postępowania...*, s. 326). Według innego stanowiska prawo upadłościowe jest - obok innych rodzajów postępowania cywilnego – odrębnym rodzajem postępowania cywilnego (P. Nazarewicz, *Charakter postępowania upadłościowego oraz wpływ upadłości na procesowe postępowanie cywilne*, PPH 1992/1, s. 13; W. Broniewicz, *Postępowanie cywilne w zarysie*. Warszawa 2006, s. 20). Celnie kwestię tę ujął W. Siedlecki, który określił postępowanie upadłościowe jako specjalne postępowanie o charakterze egzekucji uniwersalnej skierowanej do całego majątku dłużnika, który wskutek zadłużenia stał się niewypłacalny (W. Siedlecki [w:] W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie cywilne – zarys wykładu*. Warszawa 1998, s. 29). Należy także zwrócić uwagę, że do postępowania w przedmiocie ogłoszenia upadłości, jak i do postępowania toczącego się po ogłoszeniu upadłości (art. 229 pr. up.) w sprawach nieuregulowanych ustawą stosujemy odpowiednio przepisy księgi pierwszej części pierwszej ustawy z 17.11.1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego.

Stąd też za zasadny uznać należy wniosek, iż postępowanie upadłościowe, a w szczególności postępowanie prowadzone przez syndyka lub doradcę restrukturyzacyjnego nie jest postępowaniem z zakresu administracji publicznej.

W art. 5 § 2 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego ustawodawca określił katalog podmiotów, które uprawnione są do prowadzenia postępowań z zakresu administracji publicznej, wskazując, że są to: ministrowie, centralne organy administracji rządowej, wojewodowie, działające w ich imieniu lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespólonej) oraz organy jednostek samorządu terytorialnego i inne organy i podmioty powołane do załatwiania spraw należących do właściwości tych organów w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco. Nie sposób uznać ażeby syndyk (doradca restrukturyzacyjny) należał do którejkolwiek z kategorii podmiotów wymienionych w przywołanym przepisie.

Brak jest możliwości zakwalifikowania syndyka jako podmiotu wykonującego zadania z zakresu administracji publicznej, innego niż organ administracji rządowej i samorządowej. Powołanie syndyka orzeczeniem sądu lub sędziego komisarza nie oznacza zawarcia umowy o pracę - brak jest bowiem jakiegokolwiek podległości służbowej czy zależności od kogokolwiek poza wyraźnie określonymi kompetencjami sądu lub sędziego - komisarza. Syndyk w ramach sprawowanego urzędu nie jest pracownikiem sądu.

Powołanie syndyka nie oznacza również, nawet dorozumianego, zawarcia jakiegokolwiek innej umowy cywilnej. Do działalności syndyka nie można więc w drodze analogii stosować przepisów o umowie zlecenia, umowie o dzieło itd. Powołanie syndyka postanowieniem sądu wyklucza jakąkolwiek więź prawną pomiędzy syndykiem a wierzycielami, upadłym lub masą upadłości. Syndyk nie podlega wierzycielom ani upadłemu i nie ma prawa pobierać od nich jakichkolwiek świadczeń.

Pojęcie „wykonywanie władzy publicznej”, o którym mowa w art. 77 ust. 1 Konstytucji, obejmuje tylko takie działania, które z istoty swej, a więc ze względu na charakter i rodzaj funkcji przynależnej dla władzy publicznej, wynikają z kompetencji określonych w samej Konstytucji oraz innych przepisach prawa. Ich wykonywanie z reguły łączy się z możliwością władczego kształtowania sytuacji

jednostki. Chodzi zatem o działanie w takim obszarze, w którym może dojść do naruszenia praw i wolności jednostki ze strony władzy publicznej. Działania pozbawione możliwości władczego kształtowania sytuacji jednostki nie są objęte zakresem regulacji art. 77 ust. 1 Konstytucji, gdyż nie są wykonywaniem władzy publicznej, a co najwyżej wykonywaniem zadań publicznych pozbawionych charakteru władczego.

Syndyk, wykonując zadania powierzone mu przez ustawę, nie ma kompetencji władczych ani uprawnień do stosowania przymusu. Teza ta wynika m.in. z następujących uregulowań. Syndyk nie może stosować przymusu przy obejmowaniu majątku upadłego. Zgodnie z art. 174 ust. 1 p.u., jeżeli syndyk napotyka przeszkody przy obejmowaniu majątku upadłego, to wprowadzenia syndyka w posiadanie majątku upadłego dokonuje komornik sądowy. Syndyk nie może również stosować środków przymusu wobec upadłego, który utrudnia mu wykonywanie jego czynności, ukrywa majątek lub w inny sposób uchybia swoim obowiązkom.

Zgodnie z art. 156 ust. 1 p.u. syndyka powołuje się w razie ogłoszenia upadłości, przy czym zgodnie z art. 51 ust. 1 pkt 6 p.u. wyznaczenie syndyka następuje w postanowieniu o ogłoszeniu upadłości. Jest to podstawowy sposób powołania syndyka. Powołanie na stanowisko syndyka następuje również w razie odwołania, zmiany lub wygaśnięcia funkcji poprzedniego syndyka (art. 170 p.u.).

Reasumując, na gruncie Ustawy o opłacie skarbowej brak jest podstaw, aby uznać, że syndyk lub doradca restrukturyzacyjny jest organem administracji publicznej bądź też podmiotem wykonującym zadania z zakresu administracji publicznej innym niż organ administracji rządowej i samorządowej. Tym samym, złożenie syndykowi pełnomocnictwa wraz ze zgłoszeniem wierzytelności w systemie teleinformatyczny KRZ nie stanowi złożenia go „w sprawie z zakresu administracji publicznej”, które to złożenie podlega opłacie skarbowej zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt. 2 UOS.

2. Brak możliwości uznania syndyka (doradcy restrukturyzacyjnego) za sąd, a prowadzonego przez niego postępowania za postępowanie sądowe.

Ustawodawca wyraźnie wyodrębnił syndyka od sądowych organów postępowania upadłościowego, a więc sądu i sędziego - komisarza. Wynika to z zasadniczej różnicy pomiędzy tymi podmiotami. Syndyk, wykonując funkcje organu postępowania upadłościowego, nie posiada uprawnień władczych, a także nie posiada uprawnień do samodzielnego wydawania orzeczeń wiążących uczestników postępowania.

Syndyk nie ma również kompetencji do władczego kształtowania sytuacji innych podmiotów w drodze wydawania orzeczeń. Zgodnie z art. 260 ust. 1 p.u., sporządzona przez syndyka lista wierzytelności jest zatwierdzana przez sędziego-komisarza. Podobnie, zgodnie z art. 351 ust. 1 p.u., sporządzony przez syndyka plan podziału funduszy masy upadłości jest zatwierdzany przez sędziego-komisarza. W projekcie ustawy o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie 24.03.2020 r. (druk nr 3480 - str. 20), w uzasadnieniu tegoż projektu wskazane zostało:

„W związku ze zmianą określoną w art. 51 ust. 1 pkt 4, polegającą na tym, że proponuje się, aby zgłoszenie wierzytelności było dokonywane bezpośrednio syndykowi, mogłaby się pojawić wątpliwość, czy zgłoszenie to przerywa bieg przedawnienia, skoro nie jest to czynność przed sądem, gdyż syndyk nie jest organem sądowym. Syndyk ustala listę wierzytelności, ale lista ta jest następnie zatwierdzana przez sędziego-komisarza. Wydaje się więc, że dla zapewnienia bezpieczeństwa obrotu

prawnego celowe jest jednoznaczne uregulowanie, że zgłoszenie wierzytelności przerywa bieg przedawnienia (por. też zmianę do art. 178 ust. 3). ”

Wprost więc ustawodawca przyznał, że syndyk - przed którym składany jest odpis umocowania - nie jest sądem, stąd też konieczne było wprost uregulowanie kwestii przerwania biegu terminu przedawnienia także poprzez zgłoszenie wierzytelności u syndyka / doradcy.

Należy mieć również na uwadze, iż w opublikowanych i udostępnionych przez Instytut Prawa Upadłościowego i Restrukturyzacyjnego materiałach szkoleniowo-dydaktycznych (stan prawny na grudzień 2020 r.) podkreślone zostało przez praktyków prawa upadłościowego (sędziów, radców prawnych), że do kwestii opłat skarbowych uiszczanych do pełnomocnictw składanych wraz ze zgłoszeniami wierzytelności należy stosować wykładnię wypracowaną do pełnomocnictw składanych komornikom, przy czym w dacie wydania wskazanego opracowania powołano się na nieaktualne już interpretacje.

W kompilacji pytań oraz odpowiedzi we wskazanym wyżej materiale szkoleniowym, zawarte zostało następujące zagadnienie: *„Opłata skarbowa od pełnomocnictwa do ZW powinna być uiszczona na rachunek gminy właściwej dla siedziby sądu upadłościowego czy siedziby syndyka (różne gminy)?*

Odp. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2) ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej organem podatkowym właściwym miejscowo w sprawach opłaty skarbowej jest: od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz jego odpisu, wypisu lub kopii - organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce złożenia dokumentu. W konsekwencji będzie to organ właściwy według siedziby syndyka. Dodatkowo, zamieszczam poniżej fragment z komentarza Z. Ofiarskiego, Ustawa o opłacie skarbowej. Ustawa o podatku od czynności cywilnoprawnych. Komentarz, który dotyczy opłaty skarbowej od pełnomocnictwa składanego komornikowi ale te rozważania można odpowiednio odnieść do pełnomocnictwa składanego syndykowi. „Zwraca się także uwagę na to, że w art. 6 ust. 1 pkt 4 u.o.s. przyjęto, iż obowiązek wniesienia opłaty skarbowej powstaje z chwilą złożenia dokumentu stwierdzającego pełnomocnictwo w organie administracji publicznej lub sądzie. Oceniono w piśmiennictwie, że taka regulacja wyłącza spod ustawy pełnomocnictwa składane w postępowaniu egzekucyjnym do komornika, ponieważ nie został on umieszczony w katalogu podmiotów wskazanych w tym przepisie.

Tymczasem pełnomocnictwo w postępowaniu egzekucyjnym złożone do akt komorniczych jest skuteczne także w postępowaniu przed sądami (np. ze skargi na czynności komornika o udzielenie przybicia lub przysądzenia nieruchomości). Sąd bada akta komornicze także pod kątem tego, czy zawierają pełnomocnictwo procesowe. W tej samej sprawie adwokat, który złoży pełnomocnictwo u komornika, nie będzie miał obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej, a adwokat, który złoży to samo pełnomocnictwo w sądzie, obowiązany będzie ją zapłacić.

Problem ten odmiennie zinterpretowano w ramach urzędowej indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego. Organ podatkowy zaprezentował stanowisko, według którego określenie „postępowanie sądowe” użyte w art. 1 ust. 1 pkt 2 u.o.s. należy rozumieć szeroko, zgodnie z zakresem tego pojęcia określonym w art. 1 kpc. W myśl tego przepisu Kodeks postępowania cywilnego normuje postępowanie sądowe w sprawach ze stosunków z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego i opiekuńczego oraz prawa pracy, jak również w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych oraz w innych sprawach, do których przepisy tego kodeksu stosuje się z mocy ustaw szczególnych (sprawy cywilne). W związku z tym organ podatkowy do sądowego postępowania cywilnego zaliczył m.in. postępowanie egzekucyjne. Powołał się jednocześnie na art. 758 k.p.c., zgodnie z którym sprawy

egzekucyjne należą do właściwości sądów rejonowych i działających przy tych sądach komorników. W konkluzji przyjął, że postępowanie egzekucyjne prowadzone według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego mieści się w zakresie pojęcia postępowania sądowego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 U.O.S.”

Pod koniec 2020 i na początku 2021 r. - z uwagi na tożsame wątpliwości interpretacyjne jak te, przytoczone w przedmiotowym wniosku - złożone zostały przez pełnomocnika (radcę prawnego), który prowadzi praktykę zawodową w ramach tej samej kancelarii, co Wnioskodawca, wnioski o wydanie indywidualnej interpretacji prawa podatkowego w przedmiocie uiszczenia opłaty skarbowej od składanego komornikowi pełnomocnictwa do kilkudziesięciu organów podatkowych (wójtów, burmistrzów oraz prezydentów). We wszystkich siedemdziesięciu czterech (74) interpretacjach jakie Wnioskodawca otrzymał w odpowiedzi na złożone wnioski, organy podatkowe przychyliły się do stanowiska Wnioskodawcy, iż pełnomocnik nie jest zobowiązany do zapłaty opłaty skarbowej od składanego komornikowi pełnomocnictwa. W jednej ze spraw, o których powyżej, pierwotne stanowisko organu było odmienne, natomiast na skutek złożonej skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i uwzględnieniu jej wyrokiem z 8 czerwca 2021r., sygn. akt; III SA/Wa 123/21, poprzez uchylenie zaskarżonej interpretacji oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, organ podatkowy (Burmistrz Miasta Garwolina) uznał stanowisko Wnioskodawcy za prawidłowe.

Wnioskodawca w załączeniu do przedmiotowego wniosku przedkłada jedynie kilka z otrzymanych interpretacji jak również wskazane orzeczenie WSA w Warszawie, z których jednoznacznie wynika, iż:

- postępowanie egzekucyjne nie mieści się w zakresie postępowania sądowego, a raczej są to pojęcia o wspólnym zakresie w sytuacjach gdy sąd jest sądem egzekucyjnym i w tym zakresie prowadzi postępowanie sądowe. Komornik jako organ egzekucyjny nie prowadzi postępowania sądowego;
- egzekucja sądowa nie jest postępowaniem sądowym w rozumieniu art. 1 ust 1 pkt 2 ustawy o opłacie skarbowej, a złożenie komornikowi sądowemu w związku z prowadzoną przez niego egzekucją dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa nie powoduje powstania obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej, o którym mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej;
- w wyroku z 20 stycznia 2004 r., sygn. akt: SK 26/03 Trybunał Konstytucyjny uznał, że komornicy sądowi działają przy sądach rejonowych, nie wchodząc jednak w ich strukturę. Nie są też organem władzy sądowniczej. Trybunał podkreślił, że komornicy są strukturą wyodrębnioną, wyposażoną we władztwo o własnych kompetencjach;
- komornik sądowy nie należy do żadnej z kategorii podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 1 pkt 2 oraz art. 5 § 1 pkt 3 k.p.a.;
- komornika sądowego nie może więc obejmować określenie „sąd”, a prowadzone przez niego postępowanie nie może być uznane za „postępowanie sądowe” w rozumieniu, o którym mowa wyżej (Wojewódzki Sąd Administracyjny w orzeczeniu o sygn. akt: I SA Lu/1052/16);
- jeżeli ustawodawca, czy też projektodawca chciałby objąć opłatą skarbową pełnomocnictwa składane przed komornikiem powinien wskazać taki obowiązek w sposób jednoznaczny, w szczególności mając na uwadze to, że w uchylonej pierwszej ustawie o opłacie skarbowej, a także uprzednim rozporządzeniu o opłacie skarbowej istniało wyłączenie z obowiązku opłaty skarbowej na podstawie art. 2 ust 1 lit. I dokumentów stwierdzających ustanowienie pełnomocnika oraz ich odpisów (wypisów) w sprawach sprzedaży rzeczy w postępowaniu egzekucyjnym i upadłościowym. Nieścisłości, braki, czy też nieprecyzyjność przepisów w tym zakresie nie może obciążać podatników stosujących prawo.

Prezydent Miasta Łodzi uznał stanowisko Wnioskodawcy za prawidłowe.

Pierwotnie, interpretacją z dnia 26.08.2024 r., organ nie zgodził się ze stanowiskiem Strony, jednak na skutek złożonej skargi Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi wyrokiem uchylił zaskarżoną interpretację i przyznał rację Stronie skarżącej.

W wyroku Sąd stwierdził, że syndyk nie jest organem sądowym postępowania upadłościowego i prowadzone przez niego postępowanie nie stanowi postępowania sądowego, zatem złożenie syndykowi dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa nie powoduje powstania obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej.

Na podstawie zgromadzonych materiałów, zgodnie z wykładnią przepisów przedstawioną w ww. wyroku, organ podatkowy ponownie dokonał interpretacji w oparciu o przepisy ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz. u. z 2023 r., poz. 2111 ze zm.) i ustawy z dnia 28.02.2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 614).

Na podstawie art 1 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy o opłacie skarbowej, opłacie skarbowej podlega złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii w sprawie z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym, a na podstawie art. 1 ust. 2 – także w podmiocie innym niż organ administracji rządowej i samorządowej, w związku z wykonywaniem zadań z zakresu administracji publicznej.

Zgodnie z art. 6 ust 1 pkt 4 obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powstaje: od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz od jego odpisu, wypisu lub kopii - z chwilą złożenia dokumentu w organie administracji publicznej, sądzie lub podmiocie, o którym mowa w art. 1 ust. 2.

Dopiero łączne odczytanie przepisu art. 1 ust. 2 i przepisu art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o opłacie skarbowej, który uszczegóławia zakres przedmiotowy opłaty skarbowej, pozwala na prawidłowe przyjęcie, że opłata skarbową należy się od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w postępowaniu sądowym, ale wyłącznie przed sądem.

Organ podatkowy podziela stanowisko, iż brak jest możliwości uznania syndyka za organ administracji publicznej lub podmiot inny niż organ administracji rządowej i samorządowej wykonujący zadania z zakresu administracji publicznej bowiem postępowanie upadłościowe podlega regulacji Kodeksu Postępowania Cywilnego (art. 229 ustawy Prawo Upadłościowe), a nie Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

Postępowanie upadłościowe, a w szczególności postępowanie prowadzone przez syndyka (doradcę restrukturyzacyjnego), nie jest postępowaniem z zakresu administracji publicznej.

Nie ulega natomiast wątpliwości, że na gruncie polskiego prawa postępowanie upadłościowe jest postępowaniem sądowym. Sądem upadłościowym jest sąd rejonowy - sąd gospodarczy (art. 18 p.u.). Postępowanie upadłościowe inicjowane jest wnioskiem o ogłoszenie upadłości, a kończy się zakończeniem lub umorzeniem postępowania upadłościowego. Wierzyciele, którzy chcą uczestniczyć w postępowaniu upadłościowym zgłaszają syndykowi swoją wierzytelność. Zgłoszenie odbywa się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe (art. 236 p.u.).

Prawo upadłościowe zawiera ogólne regulacje dotyczące syndyka masy upadłości w dziale II tytułu IV części pierwszej ustawy. W dziale pierwszym tego tytułu zostały zamieszczone uregulowania dotyczące sądu i sędziego komisarza, a więc sądowych organów postępowania upadłościowego. W dziale trzecim tego tytułu zawarte są normy dotyczące uczestników postępowania, a więc upadłego i wierzycieli w tym również zgromadzenia wierzycieli i rady wierzycieli. Takie

usystematyzowanie przepisów dotyczących syndyka wskazuje, że ustawodawca nie zaliczył syndyka masy upadłości do uczestników postępowania upadłościowego.

Podstawą wykonywania przez syndyka powierzonej mu funkcji urzędowej jest postanowienie sądu lub sędziego komisarza. Powołanie syndyka orzeczeniem sądu lub sędziego komisarza nie oznacza zawarcia umowy o pracę - brak jest bowiem jakiejkolwiek podległości służbowej czy zależności od kogokolwiek poza wyraźnie określonymi kompetencjami sądu lub sędziego komisarza.

Syndyk w ramach sprawowanego urzędu nie jest pracownikiem sądu. Powołanie syndyka nie oznacza również, nawet dorozumianego, zawarcia jakiejkolwiek innej umowy cywilnej. Do działalności syndyka nie można więc w drodze analogii stosować przepisów o umowie zlecenia, umowie o dzieło itd. Powołanie syndyka postanowieniem sądu wyklucza jakąkolwiek więź prawną pomiędzy syndykiem, a wierzycielami, upadłym lub masą upadłości. Syndyk nie podlega wierzycielom ani upadłemu i nie ma prawa pobierać od nich jakichkolwiek świadczeń.

Nie można przy tym nie zauważyć, że ustawodawca wyraźnie wyodrębnił syndyka od sądowych organów postępowania upadłościowego, a więc sądu i sędziego komisarza. Wynika to z zasadniczej różnicy pomiędzy tymi podmiotami. Syndyk wykonując funkcje organu postępowania upadłościowego nie posiada uprawnień władczych, jak również nie posiada uprawnień do samodzielnego wydawania orzeczeń wiążących uczestników postępowania (zob. szerzej A. Hrycaj. *Wykonywanie uprawnień z licencji doradcy restrukturyzacyjnego – jako działalność łączona z inną aktywnością zawodową bądź realizowana wyłącznie* – publ. Instytut Wymiaru Sprawiedliwości https://iws.gov.pl/wp-content/uploads/2024/08/IWS_Hrycaj-A._Wykonywanie-uprawnien-z-licencji-doradcy-restrukturyzacyjnego.pdf).

Innymi słowy w postępowaniach upadłościowym i restrukturyzacyjnym biorą udział organy sądowe, czyli sąd i sędzia-komisarz, oraz organy pozasądowe, takie jak syndyk, tymczasowy nadzorca sądowy, zarządca przymusowy, nadzorca, zarządca i kurator (A. Gnys, 2. *Pozasądowe organy postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego. Kurator w postępowaniu insolwencyjnym* [w:] *Prawo restrukturyzacyjne i upadłościowe*, red. A. Machowska, Warszawa 2021).

Tezę o tym, iż syndyk jest pozasądowym organem postępowania upadłościowego potwierdza sam ustawodawca. W druku sejmowym nr 3480 *Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo upadłościowe oraz niektórych innych ustaw* prawodawca kilkakrotnie wprost wskazuje, że "syndyk nie jest organem sądowym postępowania upadłościowego":

– *zmiana art. 241 i dodanie art. 242a jest wynikiem przyjęcia rozwiązania, zgodnie z którym zgłoszenie wierzytelności jest dokonywane bezpośrednio do sądu syndyka. Syndyk nie jest organem sądowym postępowania upadłościowego, co oznacza, że konieczne jest jednoznaczne wskazanie, że jeżeli zgłoszenie wierzytelności nie odpowiada wymaganiom pisma procesowego lub wymaganiom określonym w art. 239 i art. 240, to stosuje się odpowiednio art. 130 k.p.c.*

– *W związku ze zmianą określoną w art. 51 ust. 1 pkt 4, polegającą na tym, że proponuje się, aby zgłoszenie wierzytelności było dokonywane bezpośrednio syndykowi, mogłaby się pojawić wątpliwość, czy zgłoszenie to przerywa bieg przedawnienia, skoro nie jest to czynność przed sądem, gdyż syndyk nie jest organem sądowym. Syndyk ustala listę wierzytelności, ale lista ta jest następnie zatwierdzana przez sędziego-komisarza (s. 20 unosiennienia projektu).*

Mając na uwadze powyższe brak jest możliwości uznania prowadzonego przez syndyka (doradcę restrukturyzacyjnego) postępowania za postępowanie sądowe w rozumieniu art. 1 ust. 1 pkt 2 u.o.s., a złożenie syndykowi w związku z prowadzonym przez niego postępowaniem dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (w oryginale, odpisie, wypisie lub kopii) nie powoduje powstania obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej, o którym mowa w art. 1 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 1 pkt 4 wymienionej ustawy. Pełnomocnik nie składa pełnomocnictwa sądowi lecz syndykowi.

Podsumowując, organ podatkowy stoi na stanowisku, że złożenie pełnomocnictwa syndykowi lub doradcy restrukturyzacyjnemu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego KRZ nie spełnia przesłanek ustawy o opłacie skarbowej i nie podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej.

Interpretacja dotyczy stanu faktycznego przedstawionego przez wnioskodawcę i obecnie obowiązującego stanu prawnego.

Na niniejszą interpretację stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi z powodu jej niezgodności z prawem. Skargę wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi, za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi (art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 935 ze zm.) tj. na adres Urzędu Miasta Łodzi, Departament Finansów Publicznych, Wydział Podatkowy, ul. Sienkiewicza 61A, 90-009 Łódź. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach (art. 47 § 1 ww. ustawy), w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie albo aktu, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4a (art. 53 § 1 ww. ustawy).